

Bruxelles, 2. lipnja 2023.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0170(NLE)

10136/23
ADD 1

JUSTCIV 81
JAI 772
FREMP 174

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	1. lipnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 281 final ANNEX
Predmet:	PRILOG Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju određenih država članica da postanu ili ostanu stranke, u interesu Europske unije, Konvencije od 13. siječnja 2000. o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 281 final ANNEX.

Priloženo: COM(2023) 281 final ANNEX

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 31.5.2023.
COM(2023) 281 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu odluke Vijeća

**o ovlašćivanju određenih država članica da postanu ili ostanu stranke, u interesu
Europske unije, Konvencije od 13. siječnja 2000. o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba**

PRILOG
KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ
ZAŠTITI ODRASLIH OSOBA

(sklopljena 13. siječnja 2000.)

Države potpisnice ove Konvencije,
imajući u vidu potrebu pružanja zaštite u međunarodnim okolnostima odraslim osobama koje nisu u mogućnosti štititi svoje interese zbog oštećenja ili nedostataka vlastitih sposobnosti,
u želji da se izbjegnu sukobi između njihovih pravnih poredaka u pogledu nadležnosti, mjerodavnog prava, priznavanja i izvršenja mjera za zaštitu odraslih osoba,
podsjećajući na važnost međunarodne suradnje u području zaštite odraslih osoba,
potvrđujući da interesi odrasle osobe te poštovanje njezina dostojanstva i neovisnosti moraju biti od primarne važnosti,
sporazumjele su se o sljedećim odredbama:

POGLAVLJE I. – PODRUČJE PRIMJENE KONVENCIJE

Članak 1.

1. Ova se Konvencija primjenjuje na zaštitu u međunarodnim okolnostima odraslih osoba koje nisu u mogućnosti štititi svoje interese zbog oštećenja ili nedostataka vlastitih sposobnosti.
2. Njezini su ciljevi:
 - (a) odrediti državu čija su tijela nadležna poduzimati mjere usmjerene na zaštitu odrasle osobe ili njezine imovine;
 - (b) odrediti koje će pravo ta tijela primjenjivati u izvršavanju svoje nadležnosti;
 - (c) odrediti pravo mjerodavno za zastupanje odrasle osobe;
 - (d) osigurati priznavanje i izvršenje tih mjera zaštite u svim državama ugovornicama;
 - (e) uspostaviti suradnju među tijelima država ugovornica kakva je nužna da bi se postigla svrha ove Konvencije.

Članak 2.

1. U smislu ove Konvencije odrasla osoba je osoba koja je navršila 18 godina.
2. Konvencija se primjenjuje i na mjere koje se odnose na odraslu osobu koja još nije navršila 18 godina u vrijeme poduzimanja mjera.

Članak 3.

Mjere spomenute u članku 1. mogu se posebice odnositi na:

- (a) određivanje nesposobnosti i uvođenje sustava zaštite;
- (b) stavljanje odrasle osobe pod zaštitu sudskog ili upravnog tijela;

- (c) skrbništvo, tutorstvo i slične institucije;
- (d) određivanje i utvrđivanje djelovanja svake osobe ili tijela koje se brine o odrasloj osobi ili njezinoj imovini, zastupa odraslu osobu ili joj pomaže;
- (e) smještaj odrasle osobe u ustanovu ili na drugo mjesto na kojem je moguće pružiti zaštitu;
- (f) upravljanje ili raspolaganje imovinom odrasle osobe ili zaštitu te imovine;
- (g) odobravanje posebne intervencije u svrhu zaštite odrasle osobe ili njezine imovine.

Članak 4.

1. Ova se Konvencija ne primjenjuje na:
 - (a) obveze uzdržavanja;
 - (b) sklapanje, poništenje i raskid braka ili slične zajednice te zakonsku rastavu;
 - (c) imovinski režim u pogledu imovine stečene u braku ili sličnoj zajednici;
 - (d) zaklade ili nasljeđivanje;
 - (e) socijalno osiguranje;
 - (f) javne mjere opće prirode u području zdravlja;
 - (g) mjere koje se poduzimaju s obzirom na osobu kao rezultat kaznenih djela koja je ta osoba počinila;
 - (h) odluke o pravu na azil i na useljenje;
 - (i) mjere usmjerene isključivo na javnu sigurnost.
2. Stavkom 1. ne utječe se, s obzirom na pitanja navedena u tom stavku, na pravo osobe da djeluje kao zastupnik odrasle osobe.

POGLAVLJE II. – NADLEŽNOST

Članak 5.

1. Sudska ili upravna tijela države ugovornice uobičajenog boravišta odrasle osobe nadležna su poduzimati mjere usmjerene na zaštitu odrasle osobe ili njezine imovine.
2. U slučaju promjene uobičajenog boravišta odrasle osobe preseljenjem u drugu državu ugovornicu, nadležna su tijela države novog uobičajenog boravišta.

Članak 6.

1. Za odrasle osobe koje su izbjeglice i osobe koje su zbog nemira u svojoj zemlji raseljene u inozemstvu, nadležnost predviđenu člankom 5. stavkom 1. imaju tijela države ugovornice na čijem se državnom području te odrasle osobe nalaze zbog raseljavanja.
2. Odredbe iz prethodnog stavka primjenjuju se i na odrasle osobe čije se uobičajeno boravište ne može utvrditi.

Članak 7.

1. Osim kad je riječ o odraslim osobama koje su izbjeglice ili koje su zbog nemira u državi čiji su državljani raseljene u inozemstvu, tijela države ugovornice čiji je odrasla

osoba državljanin nadležna su poduzimati mjere za zaštitu odrasle osobe ili njezine imovine ako smatraju da su u boljem položaju da procijene interese odrasle osobe te nakon što su obavijestila tijela koja su nadležna na temelju članka 5. ili članka 6. stavka 2.

2. Ta se nadležnost ne ostvaruje ako su tijela koja su nadležna na temelju članka 5., članka 6. stavka 2. ili članka 8. obavijestila tijela države čiji je ta odrasla osoba državljanin o tome da su poduzela mjere koje nalaže situacija ili o odluci da ne treba poduzeti nikakve mjere ili da se očekuje pokretanje postupaka pred njima.
3. Mjere poduzete na temelju stavka 1. prestaju važiti čim tijela nadležna na temelju članka 5., članka 6. stavka 2. ili članka 8. poduzmu mjere koje nalaže situacija ili odluče da ne treba poduzeti nikakve mjere. Ta tijela u skladu s navedenim obavješćuju tijela koja su poduzela mjere u skladu sa stavkom 1.

Članak 8.

1. Smatraju li da je takvo što u interesu odrasle osobe, tijela države ugovornice nadležna na temelju članka 5. ili članka 6. mogu, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev tijela druge države ugovornice, zatražiti od tijela jedne od država navedenih u stavku 2. da poduzmu mjere za zaštitu odrasle osobe ili njezine imovine. Taj se zahtjev može odnositi na sve ili na pojedine aspekte takve zaštite.
2. Države ugovornice čijim se tijelima može uputiti zahtjev iz prethodnog stavka su sljedeće:
 - (a) država čiji je odrasla osoba državljanin;
 - (b) država prethodnog uobičajenog boravišta odrasle osobe;
 - (c) država u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe;
 - (d) država čija je tijela odrasla osoba pisanim putem odabrala za poduzimanje mjera usmjerenih na svoju zaštitu;
 - (e) država uobičajenog boravišta osobe koja je bliska toj odrasloj osobi i spremna preuzeti njezinu zaštitu;
 - (f) država na čijem se državnom području odrasla osoba nalazi, u pogledu zaštite odrasle osobe.
3. Ako tijelo imenovano u skladu s prethodnim stavcima ne prihvati svoju nadležnost, nadležnost zadržavaju tijela države ugovornice nadležna na temelju članka 5. ili članka 6.

Članak 9.

Tijela države ugovornice u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe nadležna su poduzeti mjere zaštite te imovine kako bi takve mjere bile što usklađene s mjerama koje su poduzela tijela nadležna na temelju članaka od 5. do 8.

Članak 10.

1. U svim hitnim slučajevima tijela bilo koje države ugovornice na čijem se državnom području nalazi odrasla osoba ili imovina koja pripada toj odrasloj osobi nadležna su poduzimati sve neophodne mjere zaštite.

2. Mjere poduzete na temelju prethodnog stavka u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u nekoj državi ugovornici prestaju važiti čim tijela nadležna na temelju članaka od 5. do 9. poduzmu mjere koje nalaže situacija.
3. Mjere poduzete na temelju stavka 1. u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u državi koja nije ugovornica prestaju važiti u svakoj državi ugovornici čim se mjere koje nalaže situacija i koje su poduzela tijela neke druge države priznaju u predmetnoj državi ugovornici.
4. Ako je moguće, tijela koja su poduzela mjere na temelju stavka 1. o poduzetim mjerama obavješćuju tijela države ugovornice u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište.

Članak 11.

1. Iznimno, tijela države ugovornice na čijem se državnom području odrasla osoba nalazi nadležna su poduzeti privremene mjere za zaštitu odrasle osobe čiji je teritorijalni učinak ograničen na područje predmetne države ako su te mjere usklađene s mjerama koje su već poduzela tijela nadležna na temelju članaka od 5. do 8. te nakon što su obavijestila tijela koja su nadležna na temelju članka 5.
2. Mjere poduzete na temelju prethodnog stavka u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u državi ugovornici prestaju važiti čim tijela nadležna na temelju članaka od 5. do 8. donesu odluku o mjerama zaštite koje može nalagati situacija.

Članak 12.

U skladu s člankom 7. stavkom 3. mjere poduzete primjenom članaka od 5. do 9. ostaju na snazi u skladu s njihovim odredbama, čak i ako zbog promijenjenih okolnosti nestane osnova na temelju koje je nadležnost bila određena, sve dok tijela nadležna na temelju Konvencije ne izmijene, zamijene ili obustave te mjere.

POGLAVLJE III. – MJERODAVNO PRAVO

Članak 13.

1. U ostvarivanju svoje nadležnosti na temelju odredaba Poglavlja II. tijela država ugovornica primjenjuju svoje pravo.
2. Međutim, ako to nalaže zaštita odrasle osobe ili njezine imovine, ona iznimno mogu primijeniti ili uzeti u obzir pravo neke druge države s kojom je predmetni slučaj u najužoj vezi.

Članak 14.

Ako se mjera poduzeta u jednoj državi ugovornici provodi u nekoj drugoj državi ugovornici, uvjeti njezine provedbe uređuju se pravom te druge države.

Članak 15.

1. Postojanje, opseg, izmjena i prestanak ovlasti za zastupanje, koje je na temelju sporazuma ili jednostranim aktom dodijelila odrasla osoba i koje će se izvršavati kada takva odrasla osoba ne bude mogla štititi svoje interese, uređuju se pravom države u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište u vrijeme sklapanja sporazuma ili akta, osim ako je izričito u pisanom obliku navedeno odgovarajuće pravo iz stavka 2.
2. Države čije je pravo moguće navesti su sljedeće:
 - (a) država čiji je odrasla osoba državljanin;
 - (b) država bivšeg uobičajenog boravišta odrasle osobe;
 - (c) država u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe, u pogledu te imovine.
3. Način izvršavanja takvih ovlasti za zastupanje uređuje se pravom države u kojoj se one izvršavaju.

Članak 16.

Ako se ovlasti za zastupanje iz članka 15. ne izvršavaju na način koji je dovoljan da bi se zajamčila zaštita odrasle osobe ili njezine imovine, moguće ih je oduzeti ili izmijeniti mjerama koje poduzima tijelo nadležno na temelju Konvencije. Ako se takve ovlasti za zastupanje oduzmu ili izmijene, pravo iz članka 15. treba uzeti u obzir koliko je to moguće.

Članak 17.

1. Valjanost pravnog posla zaključenog između treće strane i one osobe koja bi imala ovlasti postupati kao zastupnik odrasle osobe na temelju prava države u kojoj je pravni posao zaključen ne može se osporavati, a treća strana ne može se smatrati odgovornom samo na temelju toga što druga osoba nije imala ovlasti postupati kao zastupnik odrasle osobe prema pravu iz odredaba ovog poglavlja, osim ako je treća strana znala ili je trebala znati da je u pogledu tih ovlasti mjerodavno potonje pravo.
2. Prethodni se stavak primjenjuje samo ako su pravni posao sklopile osobe koje se nalaze na državnom području iste države.

Članak 18.

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se čak i ako je pravo na koje one upućuju pravo države koja nije ugovornica.

Članak 19.

U ovom poglavlju izraz „pravo” označava pravo koje je na snazi u nekoj državi, osim njezinih pravnih pravila o izboru mjerodavnog prava.

Članak 20.

Ovim se poglavljem ne sprečava primjena tih odredaba iz prava države u kojoj treba zaštititi odraslu osobu ako je primjena takvih odredaba obvezna bez obzira na to koje bi pravo inače bilo mjerodavno.

Članak 21.

Primjena prava na koje se upućuje odredbama ovog poglavlja može se odbiti samo ako bi takva primjena bila u očiglednoj suprotnosti s javnim poretком.

POGLAVLJE IV. – PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

Članak 22.

1. Mjere koje poduzmu tijela države ugovornice priznaju se primjenom prava u svim drugim državama ugovornicama.
2. Međutim, to se priznavanje može odbiti:
 - (a) ako je mjeru poduzelo tijelo čija se nadležnost nije temeljila na jednoj od osnova predviđenih odredbama Poglavlja II. ili nije bila u skladu s jednom od tih osnova;
 - (b) ako je mjera poduzeta, osim u slučaju hitnosti, u okviru sudskog ili upravnog postupka, a odrasloj osobi nije pružena mogućnost da bude saslušana, čime je počinjena povreda temeljnih načela postupka države kojoj je zahtjev podnesen;
 - (c) ako je takvo priznavanje u očiglednoj suprotnosti s javnim poretком države kojoj je zahtjev podnesen ili je u proturječju s nekom pravnom odredbom te države koja je obvezna bez obzira na to koje bi pravo inače bilo mjerodavno;
 - (d) ako ta mjera nije u skladu s mjerom poduzetom kasnije u državi koja nije ugovornica, a koja bi imala nadležnost na temelju članka od 5 do 9., u slučaju kad ta potonja mjera ispunjava uvjete za priznavanje u državi kojoj je zahtjev podnesen;
 - (e) ako postupak nije proveden u skladu s člankom 33.

Članak 23.

Ne dovodeći u pitanje odredbe iz članka 22. stavka 1., svaka zainteresirana osoba može od nadležnih tijela države ugovornice zatražiti da ona odluče o priznavanju ili nepriznavanju mjere poduzete u drugoj državi ugovornici. Postupak se uređuje pravom države kojoj je zahtjev podnesen.

Članak 24.

Tijelo države kojoj je zahtjev podnesen obvezno je uzeti u obzir utvrđene činjenice na kojima tijelo države u kojoj je mjera poduzeta temelji svoju nadležnost.

Članak 25.

1. Ako je mjere koje su poduzete i izvršive u jednoj državi ugovornici potrebno izvršiti u drugoj državi ugovornici, one se, na zahtjev jedne od zainteresiranih strana,

- proglašavaju izvršivima ili registriraju u svrhu izvršenja u toj drugoj državi, prema postupku predviđenom pravom potonje države.
2. Svaka država ugovornica primjenjuje jednostavan i brz postupak za proglašenje izvršivosti ili registraciju.
 3. Proglašenje izvršivosti ili registracija mogu se odbiti isključivo iz nekog od razloga navedenih u članku 22. stavku 2.

Članak 26.

Ne dovodeći u pitanje preispitivanje koje je potrebno za primjenu prethodnih članaka, ne obavlja se preispitivanje merituma izrečene mjere.

Članak 27.

Mjere poduzete u jednoj državi ugovornici i proglašene izvršivima ili registrirane u svrhu izvršenja u drugoj državi ugovornici provode se u potonjoj državi kao da su ih donijela tijela te države. Izvršenje se provodi u skladu s pravom države kojoj je zahtjev podnesen, u opsegu predviđenom tim pravom.

POGLAVLJE V. – SURADNJA

Članak 28.

1. Država ugovornica imenuje središnje tijelo radi izvršavanja obveza koje su Konvencijom određene za takva tijela.
2. Savezne države, države koje imaju više od jednog pravnog poretka ili države koje imaju autonomne teritorijalne jedinice mogu odrediti više od jednog središnjeg tijela i teritorijalni ili osobni opseg njihovih nadležnosti. Ako država odredi više od jednog središnjeg tijela, ona imenuje središnje tijelo kojem se mogu uputiti sva priopćenja radi njihova prosljeđivanja odgovarajućim središnjim tijelima u toj državi.

Članak 29.

1. Središnja tijela međusobno surađuju i promiču suradnju među nadležnim tijelima u svojim državama kako bi se postigla svrha ove Konvencije.
2. Ona u vezi s primjenom Konvencije poduzimaju odgovarajuće korake kako bi pružila obavijesti o propisima svoje države i u njoj dostupnim uslugama, a koje se odnose na zaštitu odraslih osoba.

Članak 30.

Središnje tijelo države ugovornice, izravno ili posredstvom tijela javne vlasti ili drugih tijela, poduzima sve odgovarajuće korake kako bi učinilo sljedeće:

- (a) svim mogućim sredstvima olakšalo komunikaciju između nadležnih tijela u slučajevima na koje se odnosi ova Konvencija;

- (b) na zahtjev nadležnog tijela druge države ugovornice pomoglo otkriti gdje je odrasla osoba ako se pretpostavlja da se nalazi na državnom području države kojoj je zahtjev podnesen i da joj je potrebna zaštita.

Članak 31.

Nadležna tijela države ugovornice mogu, izravno ili posredstvom drugih tijela, poticati primjenu postupka posredovanja, mirenja ili sličnih postupaka kako bi se sporazumno pronašla rješenja za zaštitu odrasle osobe ili njezine imovine u slučajevima na koje se odnosi ova Konvencija.

Članak 32.

1. Ako je mjera zaštite u postupku razmatranja, nadležna tijela na temelju ove Konvencije, ako okolnosti odrasle osobe to nalažu, mogu od bilo kojeg tijela druge države ugovornice koje posjeduje podatak relevantan za zaštitu odrasle osobe zatražiti dostavu takvog podatka.
2. Država ugovornica može izjaviti da se zahtjevi iz stavka 1. dostavljaju njezinim tijelima samo preko njezina središnjeg tijela.
3. Nadležna tijela države ugovornice mogu zahtijevati od tijela druge države ugovornice pomoć u provedbi mjera zaštite poduzetih na temelju ove Konvencije.

Članak 33.

1. Ako neko tijelo nadležno na temelju članaka od 5. do 8. razmatra smještaj odrasle osobe u ustanovu ili na drugo mjesto na kojemu je moguće pružiti zaštitu, i ako bi se takav smještaj pružio u drugoj državi ugovornici, to se tijelo ponajprije savjetuje sa središnjim tijelom ili drugim nadležnim tijelom potonje države. U tu svrhu tijelo dostavlja izvješće o odrasloj osobi zajedno s razlozima za predloženi smještaj.
2. Odluka o smještaju ne može se donijeti u državi koja podnosi zahtjev ako središnje tijelo ili drugo nadležno tijelo države kojoj je zahtjev podnesen izrazi svoje protivljenje u razumnom roku.

Članak 34.

U svim slučajevima u kojima je odrasla osoba izložena ozbiljnoj opasnosti nadležna tijela države ugovornice u kojoj su mjere za zaštitu odrasle osobe poduzete ili su u postupku razmatranja, ako su obaviještene da se boravište odrasle osobe promijenilo ili da se odrasla osoba nalazi u nekoj drugoj državi, obavješćuju tijela te druge države o toj opasnosti i o mjerama koje su poduzete ili su u postupku razmatranja.

Članak 35.

Tijelo ne zahtijeva ni ne prenosi nikakve podatke iz ovog poglavlja ako bi to, prema njegovu mišljenju, moglo ugroziti odraslu osobu ili njezinu imovinu, ili bi moglo predstavljati ozbiljnu prijetnju slobodi ili životu člana obitelji odrasle osobe.

Članak 36.

1. Ne dovodeći u pitanje mogućnost određivanja naknade za usluge na ime razumnog troška, središnja tijela i druga tijela javne vlasti država ugovornica snose vlastite troškove u vezi s primjenom odredaba ovog poglavlja.
2. Svaka država ugovornica može sklapati sporazume s jednom ili više drugih država ugovornica u vezi s raspodjelom troškova.

Članak 37.

Svaka država ugovornica može sklapati sporazume s jednom ili više drugih država ugovornica kako bi se poboljšala primjena odredaba ovog poglavlja u njihovim međusobnim odnosima. Države koje su sklopile takve sporazume dostavljaju primjerak tih sporazuma depozitaru Konvencije.

POGLAVLJE VI. – OPĆE ODREDBE

Članak 38.

1. Tijela države ugovornice u kojoj je poduzeta mjera zaštite ili je potvrđena ovlast za zastupanje mogu osobi kojoj je povjerena zaštita odrasle osobe ili njezine imovine na zahtjev dostaviti potvrdu u kojoj se navode svojstvo u kojem je ta osoba ovlaštena djelovati i dodijeljene ovlasti.
2. U nedostatku dokaza o protivnom smatra se da su svojstvo i ovlasti navedene u takvoj potvrdi povjerene toj osobi od dana sastavljanja potvrde.
3. Svaka država ugovornica imenuje tijela koja su nadležna izdavati takve potvrde.

Članak 39.

Osobni podaci koji su prikupljeni ili proslijeđeni na temelju ove Konvencije upotrebljavaju se samo za potrebe za koje su prikupljeni ili proslijeđeni.

Članak 40.

Tijela kojima se podaci šalju osiguravaju njihovu tajnost u skladu s pravom svoje države.

Članak 41.

Sve isprave proslijeđene ili dostavljene na temelju ove Konvencije oslobođene su legalizacije ili bilo koje slične formalnosti.

Članak 42.

Svaka država ugovornica može imenovati tijela kojima se upućuju zahtjevi iz članka 8. i članka 33.

Članak 43.

1. Obavijest o imenovanjima iz članka 28. i članka 42. dostavlja se Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu najkasnije do dana polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju Konvencije ili pristupu njoj. Stalni ured ujedno se obavješćuje o svim izmjenama tih imenovanja.
2. Izjava iz članka 32. stavka 2. daje se depozitaru Konvencije.

Članak 44.

Država ugovornica u kojoj se na zaštitu odrasle osobe ili njezine imovine primjenjuju različiti pravni poretci ili različita pravna pravila nije obvezna primijeniti pravila Konvencije na sukobe koji nastanu isključivo između tih različitih pravnih poredaka ili pravnih pravila.

Članak 45.

Kad je riječ o državi u kojoj se u različitim teritorijalnim jedinicama na bilo koje pitanje koje se uređuje ovom Konvencijom primjenjuju dva pravna poretka ili pravna pravila ili više njih:

- (a) smatra se da se svako upućivanje na uobičajeno boravište u toj državi odnosi na uobičajeno boravište u nekoj teritorijalnoj jedinici;
- (b) smatra se da se svako upućivanje na prisutnost odrasle osobe u toj državi odnosi na prisutnost u nekoj teritorijalnoj jedinici;
- (c) smatra se da se svako upućivanje na mjesto gdje se nalazi imovina odrasle osobe u toj državi odnosi na mjesto gdje se nalazi imovina odrasle osobe u nekoj teritorijalnoj jedinici;
- (d) smatra se da se svako upućivanje na državu čiji je odrasla osoba državljanin odnosi na teritorijalnu jedinicu određenu zakonima te države ili, u nedostatku odgovarajućih propisa, na teritorijalnu jedinicu s kojom je odrasla osoba najuže povezana;
- (e) smatra se da se svako upućivanje na državu čija je tijela odrasla osoba izabrala
 - odnosi na određenu teritorijalnu jedinicu ako je odrasla osoba izabrala tijela te teritorijalne jedinice;
 - odnosi na teritorijalnu jedinicu s kojom je odrasla osoba najuže povezana ako je odrasla osoba izabrala tijela te države bez navođenja određene teritorijalne jedinice u toj državi;
- (f) smatra se da se svako upućivanje na pravo države s kojom je odnosni slučaj najuže povezan odnosi na pravo teritorijalne jedinice s kojom je odnosni slučaj najuže povezan;
- (g) smatra se da se svako upućivanje na pravo ili postupak ili tijelo države u kojoj je poduzeta neka mjera odnosi na pravo ili postupak na snazi u takvoj teritorijalnoj jedinici ili na tijelo teritorijalne jedinice u kojoj je takva mjera poduzeta;

- (h) smatra se da se svako upućivanje na pravo ili postupak ili tijelo države kojoj je zahtjev podnesen odnosi na pravo ili postupak na snazi u takvoj teritorijalnoj jedinici ili na tijelo teritorijalne jedinice u kojoj se traži priznavanje ili izvršenje;
- (i) smatra se da se svako upućivanje na državu u kojoj treba provesti mjeru zaštite odnosi na teritorijalnu jedinicu u kojoj mjeru treba provesti;
- (j) smatra se da se svako upućivanje na tijela te države, osim središnjih tijela, odnosi na tijela ovlaštena postupati u odgovarajućoj teritorijalnoj jedinici.

Članak 46.

U svrhu određivanja mjerodavnog prava na temelju Poglavlja III., s obzirom na državu koja se sastoji od dvije teritorijalne jedinice ili više njih od kojih svaka ima vlastiti pravni poredak ili pravna pravila u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Konvencijom, primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) ako su u takvoj državi na snazi pravila kojima se utvrđuje teritorijalna jedinica čije je pravo mjerodavno, primjenjuje se pravo te jedinice;
- (b) u nedostatku takvih pravila primjenjuje se pravo odgovarajuće teritorijalne jedinice kako je određeno člankom 45.

Članak 47.

U svrhu utvrđivanja mjerodavnog prava na temelju Poglavlja III., s obzirom na državu koja ima dva pravna poretka ili pravna pravila ili više njih, a koji se primjenjuju na različite kategorije osoba kad je riječ o pitanjima obuhvaćenima ovom Konvencijom, primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) ako su u toj državi na snazi pravila kojima se utvrđuje koje se od tih prava primjenjuje, primjenjuje se to pravo;
- (b) u nedostatku takvih pravila primjenjuju se pravni poredak ili pravna pravila s kojima je odrasla osoba najuže povezana.

Članak 48.

U odnosima između država ugovornica ova Konvencija zamjenjuje konvenciju *Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues*, potpisanu u Hagu 17. srpnja 1905.

Članak 49.

1. Ova Konvencija ne utječe ni na koji međunarodni instrument kojeg su države ugovornice stranke i koji sadržava odredbe o pitanjima koja se uređuju ovom Konvencijom, osim ako države stranke te međunarodne isprave izjave suprotno.
2. Ova Konvencija ne utječe na mogućnost da jedna ili više država ugovornica sklapaju sporazume koji, u pogledu odraslih osoba koje imaju uobičajeno boravište u bilo kojoj državi stranci takvih sporazuma, sadržavaju odredbe o pitanjima koja se uređuju ovom Konvencijom.

3. Kad je riječ o odnosima takvih država s drugim državama ugovornicama, sporazumi koje će jedna ili više država ugovornica sklopiti o pitanjima obuhvaćenima ovom Konvencijom ne utječu na primjenu odredaba ove Konvencije.
4. Prethodni se stavci primjenjuju i na jedinstveno pravo koje se temelji na posebnim vezama regionalne ili druge prirode između predmetnih država.

Članak 50.

1. Konvencija se primjenjuje na mjere samo ako su one u nekoj državi poduzete nakon što je Konvencija stupila na snagu za tu državu.
2. Konvencija se primjenjuje na priznavanje i izvršenje mjera poduzetih nakon njezina stupanja na snagu između države u kojoj su mjere poduzete i države kojoj je zahtjev podnesen.
3. Konvencija se primjenjuje na ovlasti za zastupanje dodijeljene prethodno na temelju uvjeta koji odgovaraju uvjetima iz članka 15. od dana njezina stupanja na snagu u državi ugovornici.

Članak 51.

1. Sva priopćenja poslana središnjem tijelu ili nekom drugom tijelu države ugovornice sastavljaju se na izvornom jeziku, a uz njih se prilaže prijevod na službeni jezik ili jedan od službenih jezika druge države, ili, ako to nije moguće, prijevod na francuski ili engleski jezik.
2. Međutim, država ugovornica može, izražavajući zadržku u skladu s člankom 56., uložiti prigovor zbog upotrebe francuskog ili engleskog jezika, ali ne zbog upotrebe oba jezika.

Članak 52.

Glavni tajnik Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu redovito saziva Posebnu komisiju radi razmatranja provedbe ove Konvencije u praksi.

POGLAVLJE VII. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 53.

1. Konvencija je otvorena za potpisivanje državama koje su 2. listopada 1999. bile članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.
2. Ona se ratificira, prihvća ili odobrava, a isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se pri Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske, depozitaru Konvencije.

Članak 54.

1. Bilo koja druga država može pristupiti Konvenciji nakon što ona stupi na snagu u skladu s člankom 57. stavkom 1.
2. Isprava o pristupu polaže se kod depozitara.
3. Takvo pristupanje proizvodi učinke samo kad je riječ o odnosima između države pristupnice i onih država ugovornica koje nisu uložile prigovor na njezin pristup u roku od šest mjeseci nakon primitka obavijesti iz članka 59. podstavka (b). Države takav prigovor mogu uložiti i u trenutku ratifikacije, prihvata ili odobrenja Konvencije nakon pristupanja. O svakom takvom prigovoru obavješćuje se depozitar.

Članak 55.

1. Ako neka država ima dvije teritorijalne jedinice ili više njih u kojima se na pitanja iz ove Konvencije primjenjuju različiti pravni poretki, ona može u trenutku potpisivanja, ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa izjaviti da se područje primjene Konvencije proširuje na sve njezine teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih, a svoju izjavu može u svakom trenutku izmijeniti podnošenjem druge izjave.
2. O svakoj takvoj izjavi obavješćuje se depozitar, a u njoj se izričito navode teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.
3. Ako država ne da izjavu na temelju ovog članka, Konvencija se primjenjuje na sve teritorijalne jedinice te države.

Članak 56.

1. Svaka država može, najkasnije u trenutku ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa, ili pri davanju izjave u skladu s člankom 55., izraziti zadržku predviđenu člankom stavkom 51. stavkom 2. Izražavanje drukčije zadržke nije dopušteno.
2. Svaka država može u svakom trenutku povući zadržku koju je izrazila. O povlačenju se obavješćuje depozitar.
3. Učinak te zadržke prestaje prvog dana trećeg kalendarskog mjeseca nakon obavijesti iz prethodnog stavka.

Članak 57.

1. Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja treće isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju iz članka 53.
2. Nakon toga Konvencija stupa na snagu:
 - (a) za svaku državu koja je naknadno ratificira, prihvati ili odobri, prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;
 - (b) za svaku državu koja pristupa, prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon isteka šestomjesečnog razdoblja predviđenog člankom 54. stavkom 3.;
 - (c) za teritorijalnu jedinicu na koju je područje primjene Konvencije prošireno u skladu s člankom 55., prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon obavijesti iz tog članka.

Članak 58.

1. Država stranka Konvencije može je otkazati dostavom pisane obavijesti depozitaru. Otkazivanje se može ograničiti na određene teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.
2. Otkaz stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku 12 mjeseci nakon što depozitar primi obavijest. Ako se u toj obavijesti navodi dulji rok za stupanje na snagu otkaza, otkaz stupa na snagu po isteku takvog duljeg roka.

Članak 59.

Depozitar obavještuje države članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu i države koje su pristupile u skladu s člankom 54. o sljedećem:

- (a) potpisima, ratifikacijama, prihvatom i odobrenjima iz članka 53.;
- (b) pristupima i prigovorima uložanima na pristupe iz članka 54.;
- (c) datumu stupanja na snagu Konvencije u skladu s člankom 57.;
- (d) izjavama iz članka 32. stavka 2. i članka 55.;
- (e) sporazumima iz članka 37.;
- (f) zadržkama iz članka 51. stavka 2. i povlačenju iz članka 56. stavka 2.;
- (g) otkazima iz članka 58.

U potvrdu toga dolje potpisani, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Hagu 13. siječnja 2000., na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji se pohranjuje u arhivu Vlade Kraljevine Nizozemske, a čije se ovjerene preslike dostavljaju diplomatskim putem svakoj od država članica Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.